

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 23.7.2014
COM(2014) 520 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH
RÅDET**

**om energieffektivitet, om hur energieffektivitet kan trygga energiförsörjningen och om
2030-ramen för klimat- och energipolitiken**

{SWD(2014) 255 final}

{SWD(2014) 256 final}

1. INLEDNING

Kommissionen lade nyligen fram en ram för klimat- och energipolitiken för perioden 2020–2030¹. Enligt denna ram föreslås ambitiösa mål för växthusgasutsläpp och användning av förnybar energi som en del av unionens övergång till en konkurrenskraftig, koldioxidsnål ekonomi. Ramen främjar också minskat energiberoende och billigare energi för företag och konsumenter via en välfungerande inre marknad. Rambestämmelserna för 2030 har därefter kompletterats med en mer detaljerad analys av unionens energitrygghet, med hänsyn till de senaste geopolitiska händelserna vid EU:s östra gräns, tillsammans med en strategi som föreslår konkreta åtgärder för att minska energiberoendet inom den närmaste framtiden och på längre sikt².

I linje med Europeiska rådets begäran³ förklaras och kvantifieras i detta meddelande energieffektivitetens bidrag till att minska utsläppen av växthusgaser och förbättra energitryggheten i unionen, två fasetter av en sammanhållen ram för klimat- och energipolitik. I enlighet med energieffektivitetsdirektivet innefattar meddelandet även rapporter om möjligheterna att nå energieffektivitetsmålet på 20 procent till 2020.

Energieffektivitet spelar en viktig roll i övergången till ett konkurrenskraftigare, säkrare och hållbarare energisystem med en inre energimarknad i centrum. Energi behövs för våra samhällens och ekonomiers funktion, men tillväxten måste drivas med mindre energi och till lägre kostnader. EU kan få till stånd detta nya paradigm. Som diagrammet visar hade EU långt före krisen börjat frikoppla den ekonomiska tillväxten från energiförbrukningen genom ökad energieffektivitet. Frikopplingen av den ekonomiska tillväxten från energiförbrukningen har sedan dess kunnat fortsätta i ökande grad tack vare prissignaler och en omfattande uppsättning energieffektivitetsåtgärder (se figur).

¹ COM(2014) 15.

² COM(2014) 330.

³ Slutsatser från Europeiska rådets möte den 26–27 juni 2014, EUCO 79/14

Figur 1. Utvecklingen av energiförbrukning och BNP i EU 1995–2013

Källa: Kommissionens avdelningar på grundval av uppgifter från Eurostat

2. UTSIKTERNA FÖR ATT KLARA 2020-MÅLET

Den gällande energieffektivitetsramen

Ett vägledande mål på 20 procent energibesparingar till 2020 har fastställts som huvudmålet för energieffektivitet⁴. Medlemsstaterna har satt upp bindande nationella energieffektivitetsmål. Dessa mål stöds genom:

- Energieffektivitetsdirektivet (EED)⁵.
- Direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD)⁶.
- Produktförfordningar som fastställer integrerade minimistandarder för energiprestanda och att information om energiprestanda ska ingå i märkning⁷.
- Koldioxidnormer för miljöprestanda för personbilar och lätta lastbilar⁸.
- Ökad finansiering genom EU:s struktur- och investeringsfonder (Esif), Horisont 2020 och särskilda instrument såsom Elena⁹ och Europeiska fonden för energieffektivitet.
- Efter installationen av smarta mätare, direktivet om den inre marknaden för el¹⁰.

⁴ Detta motsvarar 1483 miljoner ton oljeekvivalenter (Mtoe) primärenergi under 2020.

⁵ Liksom dess föregångare kraftvärmedirektivet (2004/8) och direktivet om energitjänster (2006/32).

⁶ Direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda (EPBD).

⁷ Särskilt direktiv 2009/125/EG om ekodesign och dess genomförandeåtgärder. Särskilt energimärkningsdirektivet 2010/30/EG och dess genomförandeåtgärder.

⁸ Förordning (EU) nr 333/2014 och förordning (EG) nr 443/2009.

⁹ European Local Energy Assistance Programme, som förvaltas av Europeiska investeringsbanken.
<http://www.eib.org/products/elena/index>

- EU:s system för handel med utsläppsrätter (ETS)¹¹.

En beskrivning av genomförandet av den nuvarande lagstiftningen finns i ruta 1.

Ruta 1: Genomförandet av viktig lagstiftning om energieffektivitet – lägesrapport

- Tidsfristen för införlivande i nationell lagstiftning av energieffektivitetsdirektivet löpte ut först nyligen. Medlemsstaternas handlingsplaner för energieffektivitet 2014 tyder på att de nationella energieffektivitetsstrategierna stärks (se översikten i bilaga I).
- Energieffektivitetsdirektivet ger incitament till förändring av affärsmodellen för energitjänsteföretag. Direktivet ålägger medlemsstaterna att främja finansieringsmöjligheter för energieffektivitet. I Tyskland erbjuder den statligt ägda banken KfW förmånliga lån för energieffektiv eftermontering i befintliga byggnader och uppförande av nya. Mellan 2006 och 2013 skedde eftermontering i 2,8 miljoner hem och 540 000 nya bostäder med hög energieffektivitet byggdes.
- I Frankrike föreskriver det nya förslaget till nationell lag ett stort antal konkreta åtgärder, särskilt för byggnader. Bland åtgärderna finns ett skatteavdrag på upp till 30 % av kostnaderna för energieffektiva renoveringar från och med september 2014.
- Finansieringsmekanismer inom de europeiska struktur- och investeringsfonderna diversifieras, med ökad användning av finansiella instrument.
- Antalet medlemsstater som tillämpar kvotpliktsystem för energieffektivitet för allmännyttiga tjänster förväntas öka från fem till sexton. I Polen kommer de relevanta bestämmelserna i energieffektivitetsdirektivet att genomföras helt och hållet genom ett sådant system.
- Energieffektivitetsdirektivet främjar program för att höja medvetenheten bland hushållen om fördelarna med energibesiktningar som utförs av lämpliga rådgivningstjänster. I Förenade kungariket bidrar en specialiserad avdelning till att utarbeta politik på grundval av forskning om hur konsumenterna kan uppmuntras att fatta beslut om energieffektivitet ("beteendeekonomi").
- Trots dessa positiva framsteg är det hittills bara fem medlemsstater som har anmält ett fullständigt införlivande av direktivet. Kommissionen har skickat formella underrättelser till de övriga.
- Även genomförandet av direktivet om byggnaders energiprestanda dröjer, trots att tidsfristen för införlivandet löpte ut i juli 2012. För närvarande har nio medlemsstater ännu inte slutfört införlivandet. I fyra fall har kommissionen inlett rättsliga förfaranden.

Energieffektivitetsåtgärder ger konkreta resultat

Energieffektivitetsåtgärder har lett till att byggnader drar mindre energi, till att ineffektiv utrustning fasas ut från marknaden och till märkning på hushållsapparater som TV-apparater och varmvattenberedare som har gjort det möjligt för konsumenterna att göra välinformerade inköpsval. Medvetenheten om olika möjligheter att spara energi ökar hos offentliga myndigheter, hos industrin, hos små och medelstora företag och hos hushållen. När det gäller transporter kommer kraven på koldioxidprestanda att leda till en minskning av fordonsflottans utsläpp från nya personbilar med 40 procent fram till 2021 jämfört med 2007 års nivå.

¹⁰ Direktiv 2009/72/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 2003/54/EG.

¹¹ Direktiv 2003/87/EG ändrat genom direktiv 2009/29/EG och beslut 1359/2013/EU.

En gemensam EU-ram för dessa element gör att skalfördelarna med den inre marknaden kan utnyttjas och innebär att nationella beslutsfattare kan lära av varandra. EU-ramen kompletterar nationella åtgärder som frivilliga överenskommelser, skyldigheter avseende energieffektivitet, finansieringssystem och informationskampanjer. Medlemsstaternas framsteg när det gäller energieffektivitet ses över årligen inom ramen för den europeiska planeringsterminen.

Därför märks en allt större kraft i politik och åtgärder inom energieffektivitetsområdet.

Det behövs ytterligare ansträngningar för att uppnå EU:s energibesparingsmål senast 2020

Baserat på en analys av medlemsstaternas åtgärder och ytterligare prognoser uppskattar kommissionen nu att **EU kommer att uppnå energibesparingar på omkring 18–19 procent till 2020.**¹² Det bör noteras att cirka en tredjedel av utvecklingen mot 2020-målet beror på en lägre tillväxt än förväntat under finanskrisen. Det är därför viktigt att inte ta för givet att målet 20 procent kommer att nås och att inte underskatta de ansträngningar som kommer att krävas för att nå de nya målen för perioden efter 2020.

Med tanke på hur stora vinster energieffektivitet ger och de allt fler beläggen för att energieffektivitetsstrategier fungerar är det viktigt att göra den extra insats som behövs för att målet ska nås fullt ut. Genomförandet av EU:s regelverk släpar fortfarande efter (se bilagorna II och III). **Om alla medlemsstater nu arbetar lika hårt med att genomföra den överenskomna lagstiftningen kan målet på 20 procent uppnås utan att ytterligare åtgärder behövs.**

Insatserna bör koncentreras på följande:

- Återupprätta konsumenternas förtroende för kvaliteten på deras byggnader genom att stärka lokal och regional kontroll av nationella byggnormer och se till att konsumenterna får korrekt information om energiprestandan för byggnader som säljs eller hyrs ut¹³.
- Fullt ut involvera allmännyttiga företag i samarbete med deras kunder för att uppnå energibesparingar¹⁴.
- Stärka marknadsövervakningen av energieffektiviteten för produkter som måste finansieras i alla medlemsstater och som garanterar lika villkor för industrin och ger konsumenterna den information de behöver för att göra välgrundade val¹⁵.

3. ENERGIEFFEKTIVITET: BEDÖMNING AV POTENTIALEN FÖR 2030

Ett viktigt mål för framtida klimat- och energipolitik är att hålla energipriserna på en nivå som näringslivet, industrin och konsumenterna har råd med. Därför måste 2030 års ramverk och de

¹² Detta skulle innebära att missa målet att spara 20 procent med 20–40 Mtoe.

¹³ Kommissionen uppskattar att ytterligare 15 Mtoe kan sparas fram till 2020 genom dessa åtgärder. "Study evaluating the National Policy Measures and Methodologies to implement Article 7 of the Energy Efficiency Directive", CE Delft, utkast till studie beställd av kommissionen.

¹³ http://ec.europa.eu/energy/efficiency/eed/guidance_notes_en.htm

¹⁴ Kommissionen uppskattar att ytterligare 20 Mtoe kan sparas fram till 2020 genom dessa åtgärder. Se även http://ec.europa.eu/energy/efficiency/eed/guidance_notes_en.htm.

¹⁵ Detta bör leda till att en minskning med minst 4 Mtoe av besparingarna kan undvikas.

mål det innehåller bygga på att uppnå klimat- och energimålen på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. En sådan strategi kräver att medlemsstaterna uppfyller sina åtaganden på ett flexibelt sätt, med hänsyn till sina nationella förhållanden. På grundval av detta har kommissionen föreslagit bindande mål för att minska utsläppen av växthusgaser med 40 procent till 2030 (jämfört med utsläppen under 1990) och för att den energi som utnyttjas till minst 27 procent ska komma från förnybara energikällor år 2030. Detta är delmål i en kostnadseffektiv färdplan mot ett konkurrenskraftigt samhälle med låga koldioxidutsläpp 2050.

När det gäller energieffektivitet anges det också i ramen för 2030 att ett kostnadseffektivt genomförande av målet för minskningen av växthusgasutsläppen till 2030 skulle kräva ökade energibesparingar i storleksordningen 25 procent¹⁶. Detta dokument bygger på dessa förutsättningar och ger en ytterligare analys av potentialen för kostnadseffektiva energibesparingar och andra fördelar som energieffektivitet skapar.

3.1. EU:s konkurrenskraft: tillväxt, sysselsättning och industri

Energieffektivitet spelar en viktig roll för att öka sysselsättning¹⁷ och tillväxt, särskilt genom att stimulera byggandet, den bransch som dels kan reagera snabbast och ge en bas för en nystart av ekonomin, dels inte är utsatt för utlokalisering.

Inom industrin syftar energieffektivitetspolitik till att minska den energimängd som behövs för samma process eller produkt – det innebär att lika mycket eller mer kan utföras med mindre energi utan att tillväxtutsikterna försämrats. Europeiska företag, särskilt tillverkningsindustrin, har redan bidragit mycket till att göra Europa till en av de mest energieffektiva regionerna i världen. Framför allt inom denna sektor har förbättrad energieffektivitet ofta utgjort en självständig reaktion på prisutvecklingen. Exempelvis har EU:s industri av hävd använt energi mer effektivt än den amerikanska och kunde trots det förbättra sin energiintensitet med nästan 19 procent mellan 2001 och 2011, jämfört med endast 9 procent i Förenta staterna¹⁸. Mellan 1990 och 2009 förbättrades energiintensitet inom industrin i EU27 med 30 %¹⁹.

Den rättsliga ramen för att stödja denna utveckling finns. EU:s system för handel med utsläppsrätter är det viktigaste verktyget för att driva på industrins energieffektivitet (och minska växthusgasutsläppen) och ge nödvändig förutsägbarhet i lagstiftningen. Förutsägbarheten kommer att öka genom utsläppshandelssystemets reserv för marknadsstabilitet, som gör systemet mer motståndskraftigt mot chocker.

¹⁶ Med antagandet att samma metod används för att mäta framstegen som den som för närvarande används för energieffektivitetsmålet på 20 procent för 2020.

¹⁷ Meddelande om initiativet för grön sysselsättning: Ta vara på den gröna ekonomins jobbpotential, COM(2014) 446 final.

¹⁸ COM(2014) 21 *Energipriser och energikostnader i Europa*, s. 12. SWD(2014) 19, *Energy Economic Developments in Europe*, s. 36 och 41.

¹⁹ Europeiska miljöbyrå 2012, <http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/energy-efficiency-and-energy-consumption>.

EU:s ramverk för energieffektivitet har visat sig vara en drivkraft för innovation och ekonomisk tillväxt för de europeiska företagen. Energieffektivitet har blivit en affärsmöjlighet – särskilt inom byggnadsverksamhet (en bransch som domineras av små och medelstora företag). Energieffektivitet främjar konkurrenskraften genom att skapa marknader för effektiva produkter med högt mervärde som bygger på decentraliserade system för energiövervakning. Den ökande användningen av IKT inom många av de områden som berörs är en möjlighet till ytterligare effektivitetsvinster, förutsatt att system och plattformar har öppna gränssnitt som är lätta att uppgradera och medger fortsatt innovation. Eftersom efterfrågan på energieffektiva produkter ökar globalt ger energieffektivitetspolitik fördelar för europeiska produkter även på globala tillväxtmarknader och bidrar till en hållbar ekonomisk utveckling.

Ny teknik för konstruktion, tillverkning och transport kan ytterligare förbättra energieffektiviteten om den införs i stor skala.

3.2. Byggnader – lägre energikostnader för konsumenterna

Förbättringar av byggnaders energieffektivitet kan innebära besparingar för konsumenterna. EU:s hushåll lägger i genomsnitt 6,4 procent av sin disponibla inkomst på bostadsrelaterad energianvändning, varav ungefär två tredjedelar på uppvärmning och en tredjedel på andra ändamål²⁰. Under 2012 var det nästan 11 procent av befolkningen i EU som inte kunde hålla sina hem tillräckligt varm²¹a. Denna trend drivs på av stigande energipriser – vars konsekvenser dock har motverkats tack vare ökad konkurrens på den inre marknaden för energi och ökad energieffektivitet.

Efter införandet av krav på energieffektivitet i byggregler förbrukar nya byggnader i dag bara hälften så mycket energi som typiska byggnader från 1980-talet. Men 64 procent av alla rumsuppvärmare är t.ex. fortfarande ineffektiva lågtemperaturmodeller²², och 44 procent av fönstren är fortfarande englasfönster²³. Nya standarder för effektivitet och märkning av rumsuppvärmare och varmvattenberedare kommer snart att börja påverka marknaden. När det gäller el förväntas effektivare apparater minska konsumenternas elräkningar med 100 miljarder euro per år fram till 2020, motsvarande 465 euro per hushåll.

Rätt till mer informativa och tydligare räkningar som skickas ut med täta mellanrum samt möjlighet att delta på efterfrågestyrda marknader ger konsumenterna makt att aktivt styra sin energiförbrukning. När medlemsstaterna förbereder sig för eller främjar införande av system med smarta mätare bör fokus ligga på att skapa en marknad för innovativa energitjänster där investeringar i energieffektiva apparater och intelligent konsumtion och produktion lönar sig.

Byggnaders energieffektivitet har ökat med 1,4 procent per år²⁴. Denna relativt begränsade effektivisering beror till stor del på en låg renoveringstakt. De medlemsstater som har haft störst framgång när det gäller att minska onödig energiförbrukning har kombinerat strängare

²⁰ *Energy prices and costs report*, arbetsdokument från kommissionen, SWD(2014) 20 final/2.

²¹ Se ovan

²² EHI (European Heating Industry), uppgifter för 2012, EU28 utom Cypern, Luxemburg och Malta.

²³ Förberedande studie enligt ekodesigndirektivet, preliminära resultat, VHK.

²⁴ "Energy Efficiency Trends in the EU", Odysee-Mure, 2011

effektivitetskrav för nya och renoverade byggnader med program för renovering av befintliga byggnader²⁵.

Den största utmaningen om man vill uppnå energieffektivitet i byggnader är att påskynda och finansiera inledande investeringar och öka renoveringstakten för befintliga bestånd från dagens genomsnitt på 1,4 procent till över 2 procent per år.

En del av utmaningen är att genomföra denna ökning på ett socialt acceptabelt sätt. Sidoeffekter som skadar svagare delar av samhället måste minimeras, och man måste försöka hitta sätt att låta alla delar av samhället dra nytta av investeringar i energieffektivitetsåtgärder. Detta förutsätter att lämpliga ekonomiska instrument inrättas som är tillgängliga för alla grupper av konsumenter, oberoende av deras ekonomiska situation.

Minskad efterfrågan på fossila bränslen leder i sin tur till lägre energipriser. Enligt en uppskattning leder varje ytterligare procent energibesparing till att gaspriserna blir omkring 0,4 procent lägre och oljepriserna omkring 0,1 procent lägre år 2030²⁶.

3.3. Energieffektiva transporter

Energiförbrukningen för transporter ökade med 35 procent under perioden 1990–2007 men har sedan dess visat en nedåtgående trend. Hittills har det mest kraftfulla verktyget för att hantera energiförbrukningen varit utsläppsnormer för koldioxid som minskar växthusgasutsläppen och gör personbilar och lätta lastbilar mer energieffektiva²⁷, även om andra faktorer, bland annat höga oljepriser och en långsammare ökning av rörligheten också har bidragit till att minska energiförbrukningen med 8 procent mellan 2007 och 2012.

Det finns tecken på att trafikanternas beteende förändras. I vissa medlemsstater har bilägandet nått mättnadspunkten, och det finns ett antal framgångshistorier från olika städer om övergång till mer effektiva transportsätt som elbilar, kollektivtrafik och gång- och cykeltrafik. Det nyligen antagna direktivet om utbyggnad av infrastrukturen för alternativa bränslen²⁸ och det nya ”paketet för rörlighet i städer”²⁹ kommer att stärka denna trend ytterligare.

Andra initiativ som antagits av kommissionen efter 2011 års vitbok om transportpolitik³⁰ syftar till att främja användning av mer energieffektiva transportsätt genom bättre kvalitet och större valmöjligheter när det gäller järnvägstjänster³¹, ökade investeringar i forskning och innovation inom järnvägssektorn³² och ökat utnyttjande av inre vattenvägar³³.

För att få full effekt krävs en gradvis omvandling av hela transportsystemet mot större integration mellan transportsätt, innovation och användning av alternativa bränslen samt bättre styrning av trafikflöden genom intelligenta transportsystem. Dessa förändringar bör

²⁵ I Tyskland och Slovakien har t.ex. den genomsnittliga energiförbrukningen per lägenhet minskat med 50 procent sedan 1990.

²⁶ POLES, "Quick analysis of the impact of energy efficiency policies on the international fuel prices", Gemensamma forskningscentret, 2014

²⁷ Utsläppen från nya bilar sålda 2013 minskade till i genomsnitt 127 gram per kilometer, vilket innebär att målet på 130 gram per km för 2015 uppnåddes två år i förväg.

²⁸ KOM(2013) 18 slutlig.

²⁹ KOM(2013) 913 slutlig.

³⁰ KOM(2011) 144 slutlig.

³¹ Fjärde järnvägspaketet, finns på: http://ec.europa.eu/transport/modes/rail/packages/2013_en.htm

³² Shift2Rail, finns på: http://ec.europa.eu/transport/modes/rail/news/shift-to-rail_en.htm

³³ Naiades II-paketet, finns på: http://ec.europa.eu/transport/modes/inland/promotion/naiades2_en.htm

åtföljas av en mer effektiv politik för stads- och samhällsplanering på EU- och medlemsstatsnivå.

3.4. Hitta rätt balans mellan kostnader och fördelar

Europeiska rådet arbetar på att i oktober kunna enas om mål för 2030, så att unionen kan spela en aktiv roll i de pågående internationella klimatförhandlingarna. Ett lämpligt bidrag från energieffektivitet till ramverket för 2030 måste bygga på en noggrann bedömning av de ytterligare kostnaderna och fördelarna med besparingar utöver de 25 procent som tidigare angetts av kommissionen. Vissa viktiga aspekter av de olika alternativen visas i tabell 1.

Tabell 1. Kostnader och fördelar med ett antal olika energieffektivitetsmål³⁴.

	REF2013 Utgångsvärde	GHG40 (40 % för växthusgaser, 27 % för förnybar energi, 25 % för energieffektivitet)	Mer ambitiösa mål för energieffektivitet (%)					
			EE 27	EE 28	EE 29	EE 30	EE 35	EE 40
Energibesparingar 2030 (utvärderat i förhållande till 2007 års referensvärde för primärenergiförbrukning)	21,0 %	25,1 %	27,4 %	28,3 %	29,3 %	30,7 %	35,0 %	39,8 %
Primärenergiförbrukning 2030 (Mtoe) [bruttoinlandsenergiförbrukning, exkl. annan användning än för energiändamål]	1490	1413	1369	1352	1333	1307	1227	1135
Energisystemkostnader utan inverkan av energieffektivitet på icke-finansiella kostnader ³⁵ (årsgenomsnitt 2011–2030 i miljarder euro '10)	2067	2069	2069	2074	2082	2089	2124	2181
Investeringar (årsgenomsnitt 2011–2030 i miljarder euro '10) ³⁶	816	854	851	868	886	905	992	1147

³⁴ Tabell 1 bygger på de senaste tillgängliga analyser.

³⁵ Begreppet energisystemkostnader innefattar grovt sett två delar: kapitalkostnader och energiköp. Kapitalkostnaderna kan delas upp i tre huvuddelar: i) kontantkostnaden för att investera i energieffektivitet, ii) kostnaderna för att skaffa finansiering för detta, och iii) icke-finansiella kostnader som kan hänföras till de hinder som konsumenter möter, till exempel de insatser som krävs för att erhålla information om energieffektiva byggnader och produkter. Energieffektivitetsstrategier inriktar sig på sådana hinder och minskar på så sätt kostnaderna.

³⁶ Även om scenariot med en minskning av utsläppen av växthusgaser med 40 procent är 0,5 miljarder euro billigare än EE27 för perioden 2011-2030, sett i de totala kostnaderna för energisystemet (2 068,5 jämfört med 2 069 miljarder euro), medför det också något högre utgifter för investeringar. Detta beror främst på den lägre ambitionsnivån för EE27 i fråga om minskning av växthusgasutsläppen (- 40,6 % jämfört med - 40,1 %) och införandet av billiga energieffektivitetsstrategier för undanröjande av icke marknadsrelaterade hinder (som ingår i scenariot med en minskning av utsläppen av växthusgaser med 40 procent) samt utnyttjandet av den potential för energieffektivitet som finns i EU.

Nettogasimport 2030 (miljarder m ³) ³⁷	320	276	267	256	248	237	204	184
Import av fossila bränslen (årsgenomsnitt 2011–2030 i miljarder euro '10)	461	452	447	446	444	441	436	434
Sysselsättning 2030 (miljoner personer)	231,74	ej tillämpligt ³⁸	ej tillämpligt	232,39	ej tillämpligt	232,53	233,16	235,21
Genomsnittspris på el år 2030 (euro/MWh)	176	179	180	179	178	178	177	182

³⁷ Eftersom Primes-resultaten anges i Mtoe användes en omvandlingsfaktor på 0,90567 (Ref: IEA).

³⁸ För sysselsättningen har färre scenarier modellerats, eftersom en preliminär analys visade att resultaten – t.ex. för EE27 och EE 28 – var mycket lika. Modeller gjordes därför endast för EE28, EE30, EE35 och EE40.

Energibesparingsmålet 25 procent beräknas öka den genomsnittliga årskostnaden för energisystemet från 2067 miljarder euro till 2069 miljarder euro per år (2011–2030), dvs. med ungefär 2 miljarder euro per år, eller 0,09 procent. De betydande kostnader som medlemsstaterna ådrar sig är en del av den pågående förnyelsen av ett åldrande energisystem³⁹. Med 25 procent energibesparingar skulle redan ramen för 2030 innebära en betydande förbättring av unionens energiberoende, motsvarande en besparing på 9 miljarder euro per år på import av fossila bränslen (-2 procent) och en minskning med 13 procent av gasimporten (ca 44 miljarder kubikmeter) jämfört med nuvarande trender och politik.

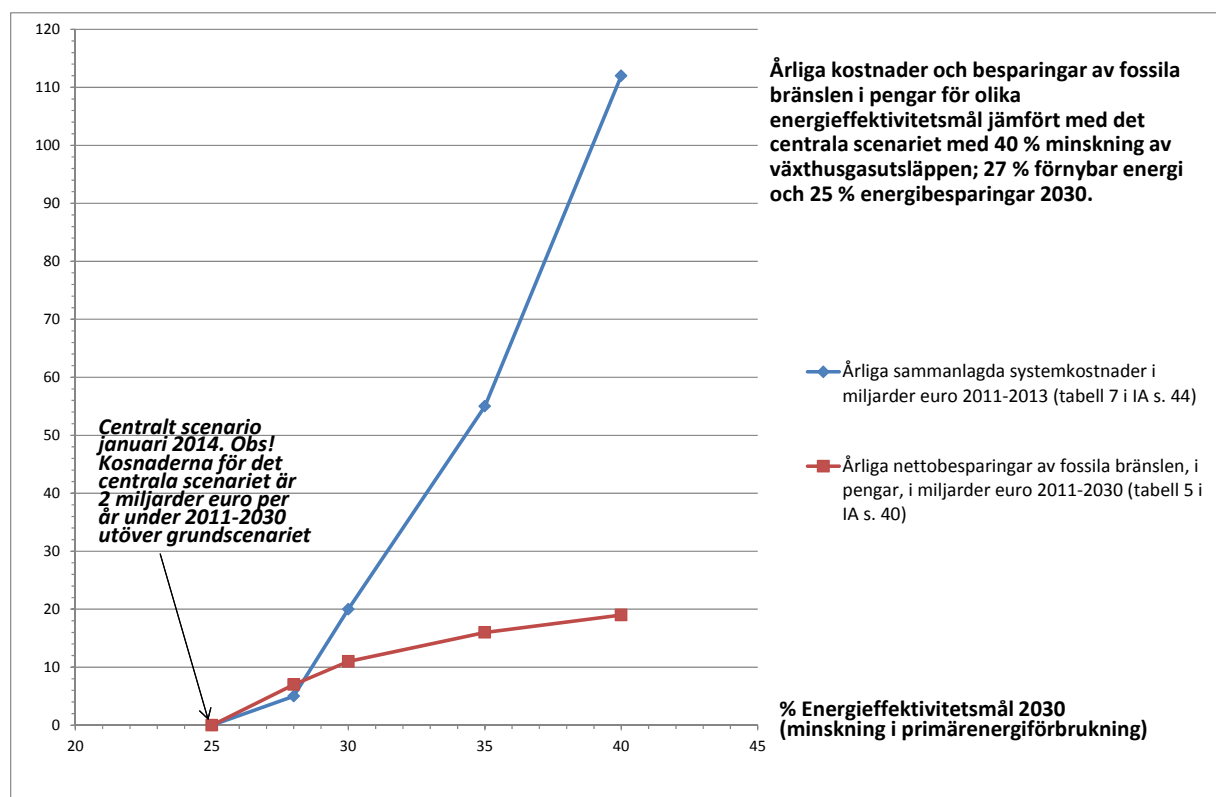
Besparingsmålet 40 procent energibesparingar som Europaparlamentet vill ha skulle ha stor inverkan på energiberoendet, särskilt genom att minska importen av gas. Dessa fördelar i fråga om energitrygghet skulle dock medföra en kraftig ökning av de totala kostnaderna för energisystemet, från 2069 till 2181 miljarder euro per år, dvs. med ca 112 miljarder euro per år under perioden 2011–2030.

Kommissionen har utvärderat en rad olika ambitionsnivåer med energibesparingar på mellan 25 procent och 40 procent. Analysen visade att fördelarna ökar med ökande ambition för energieffektiviteten och att gasimporten skulle minska med 2,6 procent för varje ytterligare procent energibesparingar. Detta får direkt effekt i form av ökad försörjningstrygghet för EU, även om minskningshastigheten för gasimporten på grund av ytterligare energibesparingar avtar snabbt vid besparingar över 35 procent.

Mer allmänt framgår det av tabell 1 och av figur 2 nedan att ett ambitiösare mål för energieffektiviteten ger större fördelar, särskilt när det gäller import av fossila bränslen. Andra fördelar är bland annat minskade växthusgasutsläpp, minskad förorening av luft, vatten och mark, minskat buller samt minskad resursanvändning för utvinning, omvandling, transport och användning av energi, i kombination med positiva bieffekter på människors hälsa och ekosystemen. Detta kompletteras av fördelar i form av potentiellt högre sysselsättning. Det finns emellertid också ytterligare kostnader utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målet att minska utsläppen av växthusgaser med 40 procent. Ett mål på 28 procent för energieffektiviteten skulle t.ex. öka de totala kostnaderna för energisystemet från 2069 miljarder euro per år med 25 procent besparingar till i storleksordningen 2074 miljarder euro, dvs. en ökning med cirka 5 miljarder euro per år, eller 0,24 procent per år, under perioden 2011–2030. Figur 2 visar också att kostnaderna för energieffektivitet ökar snabbare än besparingarna på import av fossila bränslen. .

³⁹ Det uppskattas att cirka 1 biljon euro behövs under de kommande 10 åren för investeringar i produktion och transport, och 600 miljarder euro för överföring och distribution.

Figur 2. Genomsnittliga ökade årskostnader för energisystemet och besparingar på fossila bränslen jämfört med huvudscenariot med besparingsmålen 40 procent för växthusgasutsläpp, 27 procent för förnybar energi och 25 procent för energibesparingar.

Anmärkning: I tabell I sammanfattas viktiga kostnader och fördelar med olika nivåer av energibesparingar 2030

Även fördelningen av effekterna är en viktig aspekt. Ytterligare åtgärder för att förbättra energieffektiviteten skulle kräva satsningar främst på energieffektivitet i byggnader och produkter och därmed till stor del falla inom sektorer som inte omfattas av utsläppshandelssystemet. När det gäller byggbranschen, som svarar för ca 10 procent av EU:s BNP, är förbättrad energieffektivitet för byggnader den mest lovande motorn för att återställa tillväxten efter krisen.

4. FINANSIERA ENERGIEFFEKTIVITET OCH DRA UPP FÄRDPLANEN TILL 2030

De möjligheter till energieffektivitet som tas upp i denna översyn kan finansieras under förutsättning att en effektiv finansieringsram inrättas för de betydande initialkostnaderna.

Unionsmedel bör mobilisera privat finansiering

Betydande EU-medel skulle kunna utnyttjas för genomförandet av energieffektivitetsåtgärder under perioden före 2020 inom den gällande fleråriga budgetramen. Användningen av dessa medel är redan en viktig diskussionspunkt med medlemsstaterna i samband med den övergripande överenskommelsen om ramen för 2030 och en rättvis och skälig fördelning av insatserna.

Om resurserna används klokt kommer investeringar som görs under perioden före 2020 fortsätta ge även de energibesparingar som krävs efter 2020. Den största potentialen för energibesparing finns inom byggbranschen. Av EU:s totala energiförbrukning gäller 40 procent byggnader, nästan 90 procent av den sammanlagda golvytan i EU är privatägd och över 40 procent av bostäderna byggdes före 1960. Detta visar att en betydande privat finansiering behövs. Därför är det mycket viktigt att en marknad för förbättrad energieffektivitet växer fram och att offentliga medel mobiliserar privat kapital.

Något som åskådliggör detta är att institutionella investerare i EU (som stödjer FN-initiativet PRI, Principles for Responsible Investments) för närvarande förvaltar mer än 12 biljoner euro, och dessa investerare beräknas ha satsat över 1,5 biljoner euro på privata fastigheter 2012. Det rör sig därmed om tillgängliga resurser som behöver frigöras genom smart användning av offentliga medel åtföljt av en långsiktig, öppen och stabil regleringsram. Enligt konsekvensbedömningen skulle investeringar på ytterligare 38 miljarder euro per år behövas för att uppnå målen enligt ramen för 2030. Mot denna bakgrund anser kommissionen att medlemsstaterna bör anslå en betydande del av sammanhållningspolitiska och/eller nationella medel för att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi i syfte att använda dessa medel för att mobilisera privat kapital. I EU:s budget för 2014–2020 har åtagandet för energieffektivitet ökat avsevärt. Minst 38 miljarder euro kommer att finnas tillgängliga för investeringar i koldioxidsnål ekonomi inom de europeiska struktur- och investeringsfonderna 2014–2020, och detta belopp kommer att förmeras genom nationell och regional samfinansiering och genom att dra till sig privat kapital.

Dessutom kommer ytterligare stöd från Horisont 2020 och de europeiska struktur- och investeringsfonderna att investeras i innovation för energieffektivitet. Under perioden 2014–2020 har omkring 2000 miljoner euro avsatts för energieffektivitet, särskilt genom Horisont 2020-samhällsutmaningen "Säker, ren och effektiv energi" och genom de offentlig-privata partnerskapen för energieffektiva byggnader, framtidens fabriker och Spire – hållbara industriprocesser genom resurs- och energieffektivitet.

Under de senaste åren har EU utvecklat pilotprojekt med innovativa finansieringsinstrument, till exempel Europeiska fonden för energieffektivitet (EEEF), globala fonden för energieffektivitet och förnybar energi (Geeref) och instrumentet för privat finansiering för energieffektivisering (PF4EE) inom ramen för Life-programmet. Instrumenten kan användas direkt eller som exempel för kopiering på medlemsstatsnivå. Baserat på de första lyckade erfarenheterna under perioden 2007–2013 med bland annat instrumentet Jessica⁴⁰ uppmuntrar man dessutom starkt att finansieringsinstrument inom de europeiska struktur- och investeringsfonderna för 2014–2020 utnyttjas, exempelvis instrumentet "Renoveringslån". Dessa instrument kommer att öka medlemsstaternas möjligheter att se till att medel från de europeiska struktur- och investeringsfonderna mobiliserar privat kapital effektivt. Allt mer pekar på betydande fördelar med att använda offentliga medel för att mobilisera privat kapital: en mer kostnadseffektiv användning av knappa offentliga resurser, viktiga hävstångseffekter för investeringar från den privata sektorn, bättre anpassning av verksamhet med offentligt stöd

⁴⁰ Gemensamt europeiskt stöd till hållbara investeringar i stadsområden (Jessica)

till investeringscykeln, engagemang från finanssektorn, ökad insyn och minskad administrativ börda.

Faktorer som påverkar utbud och efterfrågan på finansiering av investeringar behöver beaktas

På efterfrågesidan måste konsumenterna informeras bättre om den fulla nyttan av energieffektivitet, som går utöver den enkla vinsten med sparade kilowattimmar, till exempel förbättrad livskvalitet eller ökad konkurrenskraft för deras företag. Ytterligare efterfrågan kan främjas genom ett effektivare genomförande av det befintliga regelverket, stöd för att utveckla och visa upp ett urval av robusta och skalbara investeringsprojekt samt utbyte av kunskaper och erfarenheter.

Tillgången till finansiering kan ökas genom att offentliga medel används för att strukturera och kopiera befintliga specialanpassade finansieringsprogram och erbjuda attraktiva, lättillgängliga (nära marknaden) och enkla finansieringsprodukter, exempelvis lågräntelån för olika typer av konsumenter.

För att motivera energikonsumenter att söka finansiering för att förbättra energieffektiviteten behövs mer ekonomiskt inriktad socioekonomisk forskning för att förbättra förståelsen av konsumenternas beteende – inklusive hyresgästers och låginkomsthushålls – vid beslut om åtgärder för ökad energieffektivitet. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt den framväxande marknaden för energitjänster (däribland energiprestanda kontrakt och energitjänst avtal). Tillhandahållande av nya tjänster (t.ex. för att spara energi) som har sin grund i efterfrågan i efterfrågestyrda affärsmodeller kommer säkerligen att påverka efterfrågan på investeringar och finansiering.

För att stimulera utbudet av investeringar i energieffektivitet behövs insatser för att tydligt visa de affärsrättsliga förutsättningarna för investerare och finansiärer. Öppenhet, skalbarhet och standardisering krävs för att skapa en sekundär marknad för finansiella produkter för energieffektivisering och frigöra potentialen för refinansiering av investeringar i energieffektivitet via produkter och strukturer på kapitalmarknaden.

Mobilisering av utbud av och efterfrågan på finansiering av investeringar kräver därför:

- Påvisande, mätning, redovisning och värdering av de fullständiga fördelarna med investeringar i energieffektivitet. Fördelarna behöver styrkas med tillförlitliga uppgifter och belegg som såväl hushåll och företag som finanssektorn kan använda som beslutsunderlag, bland annat energiprestanda intyg inom byggbranschen.
- Utveckling av standarder för varje del av processen vid investering i energieffektivitet, inbegripet juridiska avtal, teckningsförfaranden, upphandlingsförfaranden, anbuds förfaranden, mätning, kontroll, rapportering, energiprestanda (avtal och certifikat) och försäkring.
- Tillhandahållande av verktyg och tjänster som konsumenterna kan använda för att styra sin energiförbrukning och som gör det möjligt för dem att jämföra kostnaderna för investeringar i energieffektivitet (kapitalkostnad) med kostnaderna för energiförbrukning (driftskostnad).
- En målinriktad användning av EU-fonder (särskilt Esif) genom offentlig-privata finansiella instrument för att öka investeringsvolymen och stimulera finansiering från

den privata sektorn genom skalbara lösningar för riskdelning. Även inkomster från systemet för utsläppshandel skulle kunna satsas på investeringar i energieffektivitet.

- Att medlemsstaterna lämnar den traditionella bidragsfinansieringen och försöker hitta de modeller som lämpar sig bäst för den renovering som behövs för att förbättra energieffektiviteten hos deras byggnadsbestånd (såsom detta beskrivs i deras nationella strategier för renovering av byggnader).
- En förstärkt dialog mellan finanssektorn, offentliga beslutsfattare och andra yrkesverksamma på området som gör det möjligt för dem att utforma och visa upp de mest effektiva finansiella mekanismerna och investeringsprogrammen – som både är anpassade för lokal nivå och till särskilda marknadssegment samt är reproducerbara i hela EU.

Kommissionens roll

Kommissionen kommer att stärka sitt samarbete med medlemsstaterna, offentliga beslutsfattare, investerare och finansinstitut, inklusive Europeiska investeringsbanken (EIB), för att öka kunskaperna om andra befintliga finansieringsmekanismer för energieffektivitet än rena bidrag och deras resultat och inverkan. Även aspekter som rör riskbedömning, värdering och standardisering kommer att genomlysas. Kommissionen kommer också att fortsätta sitt samarbete med finansinstitut och medlemsstater om vidareutveckling eller införande av lämpliga finansiella instrument och initiativ för att öka likviditetstillgången för energieffektivitetsåtgärder.

Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt samarbetet med medlemsstaterna när det gäller användningen av de europeiska struktur- och investeringsfonderna på ett sätt som återspeglar de skiftande behoven, hindren och möjligheterna i hela EU. Kommissionen har redan offentliggjort en heltäckande vägledning om hur renovering av byggnader finansieras med medel från sammanhållningspolitiken. Syftet är att hjälpa förvaltningsmyndigheterna planera och utnyttja investeringar i byggnader inom de operativa programmen. Vägledningen innehåller en förteckning över metoder för god praxis och fallstudier. Den beskriver också olika finansieringsmekanismer som myndigheterna kan använda för att inleda storskaliga investeringar i renovering av byggnader och göra det mer attraktivt för den privata sektorn att investera.

Kommissionen kommer dessutom att fortsätta att samarbeta nära med medlemsstaterna och vid behov ge ytterligare vägledning som komplement till de befintliga riktlinjerna för att stödja genomförandet av den europeiska energidialogen⁴¹ och utbytet av god praxis. Kommissionen kommer dessutom att fortsätta övervaka att EU-lagstiftningen införlivas och tillämpas korrekt, så att lika villkor säkerställs för medlemsstaterna och energibesparingarna kan maximeras.

5. VÄGEN FRAMÅT

Efter en tveksam start ger EU:s energieffektivitetspolitik nu resultat. Inom ramen för besparingsmålet 20 procent till 2020 är aktiviteten hög både på EU-nivå och nationell nivå.

⁴¹ Meddelandet "Genomförande av direktivet om energieffektivitet – vägledning från kommissionen" [COM(2013) 762].

Med fullständigt genomförande och övervakning av redan antagen lagstiftning är EU på god väg att nå detta mål och spara 170 Mtoe i energiförbrukning mellan 2010 och 2020.

Den senaste utvecklingen, framför allt krisen i Ukraina, är en tydlig påminnelse om EU:s utsatta situation när det gäller energitryggheten, i synnerhet gasimporten. Den nya europeiska säkerhetsstrategin pekar på energieffektivitet som ett sätt att förbättra EU:s försörjningstrygghet – för varje ytterligare procent energibesparingar kan gasimporten minskas med 2,6 procent

Därför anser kommissionen det lämpligt att bibehålla den nuvarande takten för energibesparingarna och föreslå ett ambitiöst mål för energieffektiviteten på 30 procent. Detta kommer att ge betydande ytterligare fördelar, och de ytterligare kostnaderna kan anses vara rimliga med tanke på att riskerna för energitryggheten kan minskas samtidigt som kostnaderna blir överkomliga för EU:s klimat- och energistrategi 2030.

Den nuvarande ramen, som bygger på ett vägledande mål på EU-nivå och en blandning av bindande EU-åtgärder och nationella åtgärder, har visat sig vara en effektiv drivkraft som har hjälpt medlemsstaterna göra stora framsteg. Därför bör denna fortsätta tillämpas till och med 2030, och energieffektivitet bör vara en integrerad del av de ramar för styrning som föreslås i 2030-meddelandet och skulle förenkla de nuvarande övervaknings- och rapporteringskraven. Energieffektivitet bör därför vara ett centralt inslag i medlemsstaternas nationella planer för konkurrenskraftig, säker och hållbar energi som skulle skapa större överensstämmelse mellan nationella och regionala strategier och åtgärder inom klimat- och energiområdet.

På grundval av de nationella planer som kommissionen tar emot och med användning av sina egna EU-omfattande energi- och klimatanalyser kommer kommissionen att övervaka de nationella planerna och bedöma utsikterna för att uppnå klimat- och energimålen på EU-nivå och nationell nivå (bland annat det för energieffektivitet), prognoserna för EU:s energiberoende samt att den inre energimarknaden fungerar effektivt, i enlighet med lämpliga viktiga energiindikatorer. I detta sammanhang kommer kommissionen att undersöka användningen av ytterligare indikatorer, att övervaka framstegen mot målet för energieffektivitet, till exempel energiintensitet, som bättre tar hänsyn till **förändringarna i och prognoser för BNP och befolkningstillväxt**. Kommissionen kommer dessutom att **se över framstegen när det gäller energieffektivitet under 2017 och därvid beakta dessa aspekter**. Slutligen kommer styrelseformerna att utgöra ramen för utvärderingen av hur effektiva medlemsstaternas och EU:s strategier är, när det gäller klimat- och energimålen för 2030.

Kommissionen kommer också att fortsätta sina ansträngningar för förbättra de energimodeller och ekonomiska modeller som används för att bedöma kostnaderna för och fördelarna med åtgärder för energieffektivitet.

Kommissionen kommer att fortsätta bistå medlemsstaterna i deras nationella insatser genom politiska åtgärder på europeisk nivå som ett stöd för att uppnå de besparingar som föreslås. Exempel på inslag i processen:

- Den kommande utvärderingen och översynen av energimärkning och vissa aspekter av ekodesigndirektivet, som ska läggas fram i slutet av 2014, kommer att erbjuda ett tillfälle att uppdatera den produktrelaterade politiska ramen.
- Ytterligare utveckling av finansiella instrument och projektutvecklingsstöd för att öka den privata sektorns investeringar i energieffektiv utrustning och teknik.

- Utvärdering och översyn av energieffektivitetsdirektivet och direktivet om energiprestanda för byggnader. Artikel 7 i energieffektivitetsdirektivet och de nationella energieffektivitetsplaner som ska utarbetas till 2017 kommer att ge tillfälle att överväga vilka politiska åtgärder som skulle krävas för att främja hållbara investeringar i energieffektivitet, särskilt mot bakgrund av att vissa viktiga delar av energieffektivitetsdirektivet kommer att fasas ut fram till 2020.
- Fokus för kommissionens kommande meddelande om detaljhandelsmarknaden kommer att vara hur man skapar en marknad där innovativa tjänster baserade på en dynamisk prissättning säkerställer att de produkter som erbjuds främjar en effektiv energianvändning. Meddelandet bygger på en dialog med medlemsstaterna och tillsynsmyndigheterna och följer energieffektivitetsdirektivet och lagstiftningen för den inre marknaden för energi.
- Genomförande av reserven för marknadsstabilitet i systemet för handel med utsläppsrätter, som kommer att leda till bättre energieffektivitet inom industrisektorn och till att synergieffekter mellan energieffektivitet och klimatpolitik kan utnyttjas.
- Successivt genomförande av det program som lades fram i vitboken om transporter från 2011⁴².
- Användning av Horisont 2020-programmet "Forskning och innovation" samt ett nära samarbete med medlemsstaterna för att öka hävstångseffekten på leverans av rimligt prissatta, innovativa energieffektiva produkter och nya affärsmodeller för det området.

6. SLUTSATSER

Aktuella prognoser tyder på att det nuvarande 2020-målet för energieffektivitet är på väg att uppnås. Kommissionen har inte för avsikt att föreslå nya åtgärder men uppmanar medlemsstaterna att intensifiera sina pågående insatser så att det gemensamma målet för 2020 säkert nås. Kommissionen kommer att komplettera dessa insatser med lämplig vägledning och spridning av bästa praxis för att säkerställa att de tillgängliga EU-medlen utnyttjas fullt ut.

I kommissionens meddelande om en politisk ram för 2030 för klimat och energi angavs en energibesparingsnivå på 25 procent som en del av en strategi för att på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt uppnå minskningsmålet på 40 procent för utsläppen av växthusgaser. Med tanke på den ökade betydelsen av att öka EU:s energitrygghet och minska importberoendet anser kommissionen att det är lämpligt att föreslå en högre mål på 30 %. Detta skulle öka kostnaderna för 2030 års ram med 20 miljarder euro per år men ändå ge påtagliga ekonomiska och energimässiga fördelar.

⁴²

KOM(2011) 144 slutlig.